

АБОРТУС - НЕМА АРГУМЕНТ ПРОТИВ

Репродуктивните права се основен дел од човековите права.

Репродуктивните права се засноваат на признавањето на основните права на сите парови и поединци слободно и одговорно да одлучуваат за бројот на децата, кога ќе имаат деца и на колкаво временско растојание, да имаат соодветни информации и средства да го направат тоа, како и на правото да ги одржат највисоките стандарди на сексуално и репродуктивно здравје. Тие исто така го вклучуваат и правото сите да донесуваат одлуки во однос на репродукцијата, слободни од дискриминација, присилба и насилство.

Членот 41 од Уставот на Р. Македонија гласи:

“Право на човекот е слободно да одлучува за создавање на деца.

Републиката, заради усогласен економски и социјален развој, води хумана популациона политика.”

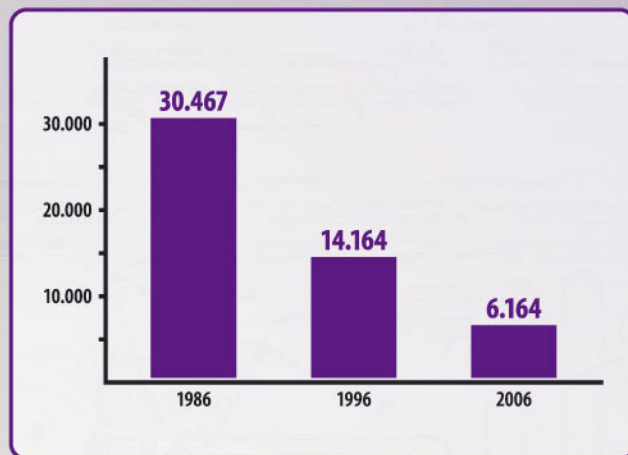
Тие се пропишани и гарантирани со меѓународното право. Согласно на ратификуваните меѓународни договори (Конвенција за елиминирање на сите форми на дискриминација на жената, Конвенција за правата на детето, Меѓународниот пакт за граѓански и политички права, Меѓународниот пакт за социјални, економски и културни права, Конвенција за елиминирање на сите форми на расна дискриминација и Конвенција против тортура) Р. Македонија е должна да овозможи уживање на сексуалните и репродуктивните права, односно, правото на здравствена заштита во репродуктивниот период на жената и правото на самостојно и слободно одлучување по однос на планирање на семејството, како и било која одлука поврзана со сексуалниот живот и репродуктивното здравје.

Законот за прекинување на бременоста (Службен весник, бр. 19/77 и 15/95), јасно го утврдува правото на безбеден абортус. Во член 1 е наведено: “Прекинувањето на бременоста е посебна медицинска интервенција за која слободно одлучува бремената жена.”

Во законот е истакнато дека секоја жена има право на абортус изведен во здравствена установа, на нејзино барање, а пред истекот на десеттата недела од бременоста. Исто така предвидени се и посебни медицински и социјални индикации, при кои бременоста може да биде прекината и по истекот на десеттата недела.

АБОРТУСОТ ВО БРОЈКИ

- во светот просечната стапка на регистрирани абортуси изнесува 1.206.000 месечно, или просечно 14.472.000 абортуси годишно;
- се смета дека бројката на непријавени абортуси ја надминува бројката на регистрираните абортуси;
- Бројката на абортуси извршени во здравствени установи во Р. Македонија (во периодот 1986 - 2006 год.) бележи тренд на постојано опаѓање:

Извор: Abortion statistics and other data - Johnston's Archive

- во Македонија (2003 година), 3,9% од сите абортуси отпаѓаат на жените под 20 години; 36,5% на жените над 35 години; најголемиот процент - 59,6% на жените на возраст помеѓу 21 - 34 години.
- во Р. Македонија (2005 - 2006 година) од жените кои се во брак на возраст помеѓу 15 - 49 години, само 13,5% користат контрацепција. Додека 33,6% од жените кои се во брак не можат да ги задоволат своите препознаени потреби за контрацепција од различни причини.